

Da der er tale om en meget central ydelse inden for det sociale system, og de skitserede modeller vil bevirkte afgørende ændringer i forhold til de gældende regler, peges der på muligheden for, at der i lokalt afgrænsede områder gives adgang til forsøgsvis indførelse af en af de skitserede modeller, inden der gennemføres generelle ændringer i bistandslovens kontanthjælpsafsnit.

Det er regeringens opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt, inden man eventuelt bryder radikalt med de nuværende regler for udmåling af forbigående kontanthjælp, at give mulighed for iværksættelse af forsøgsordninger, hvorved de skitserede modellers anvendelighed set fra såvel ansøgerens som socialforvaltningens synspunkt kan vurderes. Det foreslås derfor, at der i bistandslovens slutningsafsnit indsættes en bestemmelse om, at en kommunalbestyrelse kan indstille til socialministeren, at det sociale udvalg får tilladelse til i en forsøgsperiode at udmåle den forbigående kontanthjælp efter andre retningslinier end dem, der gælder efter § 37.

Et lovforslag om forsøgsordninger blev udarbejdet i efteråret 1981, men nåede på grund af folketingsvalget ikke at blive fremsat og måtte udskydes i den korte 2. samling i folketingsåret 1981/82.

Efter at rapporten blev afgivet, er der i en række kommuner foretaget beregning af, hvordan rapportens model 1 og 2 ville virke i en række konkrete sager – hvor ansøgerne har fået hjælp efter de gældende regler. Beregningerne viser, at model 1 er vanskelig at anvende, fordi ca. 65 pct. af ansøgerne ikke har en hidtidig indtægt, som kan danne grundlag for beregning af en dagpengelignende ydelse. Endvidere viser beregningerne, at model 2 er økonomisk neutral, men at der sker en omfordeling mellem de forskellige modtagergrupper, navnlig til fordel for børnefamilierne. På denne baggrund finder regeringen, at der kun bør gives tilladelse til forsøg med en model, der tager udgangspunkt i en *udgiftsafhængig* ydelse.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse alene giver hjemmel til at fravige bistandslovens § 37 og som afledt virkning den del af hjælpen efter § 42, stk. 1, der ydes til underhold og udmåles efter § 37. Derimod kan der ikke ske fravigelse af f.eks. bestemmelserne i § 38 om udnyttelse af arbejdsevnen, i § 39 om betydningen af formue og i §§ 25 og 26 om tilbagebetaling af hjælp i visse tilfælde. Det er endvidere en klar forudsætning, at der ikke ændres ved selve tildelingsbetingelserne i § 37, stk. 1, således at der fortsat skal foreligge ændringer i ansøgerens forhold, for at der ydes hjælp.

Det forudsættes, at der i hvert enkelt forsøgsområde sker grundig information af borgerne, inden forsøgsordningen træder i kraft.

Ved bedømmelse af sager fra de kommuner, der deltager i forsøget, må ankeorganet (amtsankenævn og den sociale ankestyrelse) lægge den model til grund, som pågældende kommune har fået tilladelse til at anvende, og påse, om det sociale udvalgs afgørelse er truffet i overensstemmelse med de retningslinier, som modellen beskriver.

Med henblik på at give regeringen og folketinget et fyldestgørende grundlag for en eventuel varig ændring af § 37 vil de deltagende kommuner få anmodning om at beskrive forsøgets administrative, juridiske og socialpolitiske virkninger, som de er kommet til udtryk i den enkelte kommune – herunder ikke mindst borgernes reaktion på de nye regler.

Herudover er det hensigten, at der fra centralt hold vil blive foretaget mere formaliserede undersøgelser i et mindre antal af forsøgskommunerne.

Da det er en forudsætning, at den model, der vælges som forsøgsordning udviser nogenlunde udgiftsmæssig neutralitet i forhold til de regler, der efter dette lovforslag træder i kraft 1. januar 1983, vil forsøgsordningen ikke indebære øgede udgifter for stat og kommune. Derimod er der tilsigtet en administrativ forenkling på lidt længere sigt.

Med henblik på den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne findes det endvidere påkrævet, at der åbnes mulighed for, at kommuner, der ønsker det, i praksis kan afprøve andre pasningsordninger for børn end dem, der er omtalt i afsnit VI, samt andre institutionsformer for børn og voksne end dem, der er omtalt i afsnit VII.

Det foreslås derfor, at der i bistandslovens slutningsafsnit indsættes en bestemmelse om, at en kommunalbestyrelse eller et amtsråd kan få tilladelse til i en forsøgsperiode at afprøve nye pasnings- og institutionsformer efter andre retningslinier end dem, der gælder efter bistandslovens nævnte afsnit.

Det er hensigten med forslaget at understøtte mulighederne for det lokale initiativ på området, således at der som alternativ til de eksisterende pasnings- og institutionsformer etableres mere smidige og utraditionelle former – der kan gå på tværs af de hidtidige pasnings- og institutionsordninger – og dermed et mere bredspektret udbud til forældre og brugere.

Inden for børnepasningsområdet kan som eksempel på en sådan forsøgsordning nævnes etablering af alternative former for formidlet dagpleje i form af et dagplejekorps, som skal passe børnene i